

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: L. L., zast. Mgr. Miroslavem Burgetem, advokátem, se sídlem Aloise Krále 2640/10, Prostějov, proti žalovanému: **předseda Nejvyššího soudu**, se sídlem Burešova 571/20, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 7. 2023, č. j. 62 A 60/2023-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Miroslavu Burgetovi, advokátovi, **se nepřiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobce se žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Ten měl spočívat ve skutečnosti, že žalovaný nesprávně vyřídil žalobcovu stížnost na prověření postupu soudců ve věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 8 Tdo 86/2023. Žalobce v žalobě požadoval, aby krajský soud uložil žalovanému povinnost, aby „*nelhal a nepodváděl a konal ve smyslu § 124 odst. 2 písm. a) a b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích*“. Podle žalobce totiž žalovaný mohl hodnotit odbornost a spravedlnost při rozhodování soudu v trestních věcech. Žalobce také tvrdil, že v dané věci nerozhodovali tři soudci, ačkoliv měli, neboť podle textu rozhodnutí, jehož prověření žalobce po žalovaném požadoval, rozhodla pouze sama předsedkyně senátu.

[2] Krajský soud v záhlaví označeným usnesením (dále jen „napadené usnesení“) žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť podle něj nebyly splněny podmínky pro meritorní projednání žaloby. Chybělo v ní totiž samotné obecně přípustitelné tvrzení nezákonného zásahu. Krajský soud dovodil, že žalobce pouze nesouhlasil s tím, jakým způsobem žalovaný vyřídil jeho stížnost na prověření postupu soudců ve věci sp. zn. 8 Tdo 86/2023. Žalobce však neměl žádné veřejné subjektivní právo na to, aby žalovaný jako orgán státní správy naložil s jeho stížností na postup soudu a s požadavkem o provedení prověrky spisu takovým způsobem, jak žalobce požadoval. Reakce žalovaného na žalobcovu stížnost tudíž nikterak nezasáhla do sféry veřejných subjektivních práv žalobce.

II.

[3] Proti napadenému usnesení nyní žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel namítá, že krajský soud nesprávně vyhodnotil, že se občané České republiky nemají právo obracet na předsedu Nejvyššího soudu, aby ve smyslu § 118 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), dbal o odbornost soudců a dohlížel, zdali není ohrožena důvěra v nezávislé a odborné rozhodování soudů, a prováděl prověrky spisů za tímto účelem. Stěžovatel požaduje, aby žalovaný posoudil věc jako správní orgán a aby jej vyrozuměl o výsledku prověrky spisu, což však neudělal a uvedl, že tento úkon provést nemůže.

[5] Stěžovatel namítá i to, že v jeho věci rozhodoval podjatý senát krajského soudu, a to na základě příkazu obsaženého v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2023, č. j. Na 101/2023-16, jímž Nejvyšší správní soud stěžovateli věc doručenou mu do datové schránky, postoupil k vyřízení jako věcně a místně příslušnému Krajskému soudu v Brně.

III.

[6] Žalovaný svého práva vyjádřit se k obsahu kasační stížnosti nevyužil.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud předeseílá, že kasační stížností je napadeno usnesení o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle konstantní judikatury lze kasační stížnost proti takovému usnesení podat pouze z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004-54, a ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005-65). Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle

pokračování

písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Nejvyšší správní soud se pak může zabývat pouze tím, zda usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné či nikoli.

[10] Podle § 84 odst. 3 písm.) a s. ř. s., *žaloba mimo obecných náležitostí podání musí obsahovat označení zásahu, proti němuž se žalobce ochrany domáhá.*

[11] Podle § 118 odst. 1 zákona o soudech a soudcích, *úkolem státní správy soudů je vytvářet soudům podmínky k řádnému výkonu soudnictví, zejména po stránce personální, organizační, hospodářské, finanční a výchovné, a dohlížet způsobem a v mezích tímto zákonem stanovených na řádné plnění úkolů soudům svěřených.* Podle odstavce 2 téhož ustanovení, *výkon státní správy soudů nesmí zasahovat do nezávislosti soudů.*

[12] Podle § 164 odst. 1 zákona o soudech a soudcích, *fyzické a právnické osoby (dále jen „stěžovatel“) jsou oprávněny obracet se na orgány státní správy soudů se stížnostmi, jen jde-li o průtahy v řízení nebo o nevhodné chování soudních osob anebo narušování důstojnosti řízení před soudem.* *Zda jde o stížnost, se posuzuje podle obsahu podání bez ohledu na to, jak bylo označeno.* (důraz přidán soudem)

[13] Podle § 164 odst. 2 zákona o soudech a soudcích, *stížností se nelze domáhat přezkoumání postupu soudu ve výkonu jeho nezávislé rozhodovací činnosti.*

[14] Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 17. 1. 2018, č. j. 9 Afs 85/2016-51, dospěl k závěru, že „[p]okud je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem „zásahem“ ve smyslu legislativní zkratky v § 82 s. ř. s., musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá. Chybí totiž podmínka řízení spočívající v přijatelném tvrzení nezákonného zásahu.“

[15] Nejvyšší správní soud ze soudního spisu ověřil, že stěžovatel v samotném obsahu žaloby nejprve předeštel své podání (stížnost), které bylo adresováno žalovanému, v němž žádal o prověření skončené trestní věci proti jeho synovi vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 8 Tdo 86/2023. Zároveň součástí žaloby učinil i shrnutí odpovědi žalovaného a tuto odpověď ze dne 26. 4. 2023, sp. zn. S 131/2023 (dále také jen „sdělení“), současně k žalobě přiložil. V uvedeném sdělení žalovaný obeznámil stěžovatele se složením senátu, který projednával danou trestní věc a sdělil mu, že usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2023, č. j. 8 Tdo 86/2023-499, je konečným rozhodnutím v dané věci, proti němuž byla přípustná ústavní stížnost. Dále žalovaný stěžovateli sdělil, že není v jeho možnostech přezkoumat věcnou správnost rozhodnutí Nejvyššího soudu vydaného v uvedené trestní věci. Stěžovatel pak v žalobě tvrdil, že sdělení žalovaného obsahuje nepravdivé informace a žalovaný nesprávně vyložil trestní předpisy, neboť v dané věci rozhodovala pouze předsedkyně senátu, nikoliv celý senát, a nadto bez účasti veřejnosti.

[16] Stěžovatel k žalobě přiložil rovněž usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2023, č. j. Na 101/2023-16, kterým zdejší soud postoupil stěžovateli žalobu k vyřízení věcně a místně příslušnému Krajskému soudu v Brně, přestože stěžovatel požadoval věc přikázat Krajskému soudu v Hradci Králové. Stěžovatel tedy namítá také nepřislušnost krajského soudu z důvodu jeho pověsti, přičemž opakovaně tvrdí, že věc měla

být postoupena Krajskému soudu v Hradci Králové; panují totiž pochybnosti o podjatosti soudců krajského soudu.

[17] Nejvyšší správní soud však s ohledem na obsah žalobních tvrzení dospěl ve shodě s krajským soudem k závěru, že z žaloby neplynou taková tvrzení, která by svědčila o myslitelném nezákonném zásahu žalovaného, kterým by bylo zasaženo do stěžovatelových veřejných subjektivních práv. Obdobně se ostatně vyjádřil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 25. 6. 2010, č. j. 2 As 66/2009-53. Podle jeho právní věty „[s]těžovatel nemá právní nárok na to, aby orgán státní správy soudu (případně Ministerstvo spravedlnosti) se stížností dle § 164 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, naložil tak, jak stěžovatel požadoval [...]. Sdělení o způsobu vyřízení stížnosti (§ 173 citovaného zákona – v nynější věci se jedná o § 168 zákona o soudech a soudcích – poznámka soudu) nezasahuje do sféry veřejných subjektivních práv stěžovatele, a nejde tedy ani o rozhodnutí v materiálním smyslu; jeho soudní přezkum je proto vyloučen.“ Přestože kasační soud tento závěr vyslovil v řízení o žalobě proti rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s., úvaha, že se uvedené sdělení, které v nynější věci stěžovatel považuje za nezákonný zásah, nikterak nedotýká stěžovatelových veřejných subjektivních práv, platí i zde. Z uvedeného důvodu považuje Nejvyšší správní soud závěr krajského soudu o nedostatku podmínky řízení spočívající v přijatelném tvrzení nezákonného zásahu za správný. Stěžovatel totiž ve své stížnosti, na niž žalovaný reagoval sdělením, fakticky požadoval přezkum rozhodnutí Nejvyššího soudu vydaného v trestní věci sp. zn. 8 Tdo 86/2023 žalovaným. Již z povahy věci se nemůže jednat o zásah do veřejných subjektivních práv stěžovatele.

[18] Namítá-li stěžovatel nedodržení § 118 odst. 1 zákona o soudech a soudcích ze strany žalovaného, Nejvyšší správní soud k uvedenému dále uvádí, že se jedná o ustanovení zakotvující základní povinnosti státní správy soudů vůči soudům, jež pak nacházejí svůj odraz v jednotlivých konkrétních ustanoveních zákona o soudech a soudcích, mimo jiné i ve výše citovaném § 164 zákona o soudech a soudcích. Ten sice připouští podání stížnosti, avšak výlučně v případech v něm vyjmenovaných, tedy jde-li o průtahy v řízení, nevhodné chování osob nebo narušování důstojnosti řízení před soudem. O takové případy se však v nynější věci zjevně nejedná. Nadto z § 164 odst. 2 uvedeného zákona jednoznačně plyne, že stížností se nelze domáhat přezkoumání postupu soudu ve výkonu jeho nezávislé rozhodovací činnosti. Právě takového postupu se však stěžovatel na žalovaném domáhá. Již z toho je zřejmé, že žalovaný nikterak nepochybil, informoval-li stěžovatele o svých pravomocích vyplývajících ze zákona o soudech a soudcích ve vztahu k podané stížnosti a žádosti o prověření trestního spisu. Z uvedeného sdělení žalovaného pak také vyplývá, že pokud stěžovatel (či jiná oprávněná osoba) hodlal brojit proti postupu Nejvyššího soudu v označené trestní věci, měl tak učinit cestou ústavní stížnosti, nikoli stížnosti podané žalovanému.

[19] Má-li pak stěžovatel v kasační stížnosti za to, že v jeho věci rozhodoval krajský soud, který byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2023, č. j. Na 101/2023-16 (o postoupení věci k vyřízení věcně a místě příslušnému Krajskému soudu v Brně), nesprávně určen, pak nutno dodat, že se jedná o rozhodnutí kasačního soudu, jež nemůže být v nynějším řízení podrobeno samostatnému přezkumu. I proti němu stěžovatel měl možnost brojit ústavní stížností, pokud z něj dovozoval zásah do svých ústavně zaručených práv.

pokračování

[20] K nyní tvrzené podjatosti soudců krajského soudu Nejvyšší správní soud dále dodává, že v usnesení č. j. Na 101/2023-16 byl stěžovatel seznámen mimo jiné s tím, že k delegaci nutné (již se dovolával) lze přistoupit teprve poté, co by došlo k rozhodnutí o vyloučení všech soudců daného soudu. Lhůta v délce jednoho týdne k uplatnění námitky podjatosti všech soudců krajského soudu podle § 8 odst. 5 s. ř. s. běžela již ode dne následujícího po doručení zmíněného usnesení č. j. Na 101/2023-16 stěžovateli. Právně v něm byl totiž stěžovatel seznámen s tím, který soud bude v jeho věci rozhodovat. Jelikož podle údajů v databázi Nejvyššího správního soudu bylo uvedené usnesení doručeno stěžovateli do jeho datové schránky dne 21. 6. 2023, námitku podjatosti všech soudců krajského soudu mohl uplatnit do 28. 6. 2023. Učinil tak ale teprve v podané kasační stížnosti dne 29. 7. 2023. Námitka je tudíž opožděná a Nejvyšší správní soud k ní není povinen přihlížet.

[21] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud nepochybil, když z žalobních tvrzení nedovodil myslitelný zásah, kterým by bylo zasaženo do stěžovatelových veřejných subjektivních práv, kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

V.

[22] Kasační stížnost není pro výše uvedené důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud ve smyslu § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[23] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, přestože byl v řízení účastníkem úspěšným, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů tohoto řízení právo.

[24] Odměnu a náhradu hotových výdajů ustanovenému zástupci stěžovatele Nejvyšší správní soud nepřiznal, neboť doposud v řízení o kasační stížnosti neučinil žádný úkon právní služby, za který by mu náhrada těchto nákladů podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náležela.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2023

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu